

Preek zondag 30 december 2007

Lucas 2, 33 – 40

Gemeente van Jezus, zusters en broeders,

Deze zondag na Kerstmis staat in het teken van de ontmoeting van het kindje Jezus met de oude Simeon en de oude profetes Hanna.

Het speelt zich allemaal af in de tempel en we zien twee bewegingen naar de tempel toe.

De ene beweging is, dat Jozef en Maria met het kindje Jezus naar de tempel gaan, om hun kindje aan de Heer aan te bieden, zoals dat gebruikelijk was met de eerstgeborene. Jezus werd opgedragen aan God, zoals wij dat met de doop ook uitspreken.

De andere beweging dat zijn: de oude Simeon en Hanna. Simeon, een oude vrome man, die had een visioen gehad, dat hij niet zou sterven voordat hij de Messias zou hebben gezien.. En dan drijft de Heilige Geest hem naar de tempel waar hij het kindje Jezus in zijn armen neemt. En dan dankt hij God en is hij klaar om te sterven. Zo lezen we in de lofzang van Simeon: “Nu laat u, Heer, uw dienstknecht gaan in vrede.”

En daarbij voegt zich de oude profetes Hanna, die al hoogbejaard is, ze was inmiddels vierentachtig, en Hanna was dag en nacht in de tempel, om God te loven en te vasten. Ook zij draagt het kindje Jezus in haar armen en brengt hulde aan God en zijn bevrijdend heil.

Over deze ontmoetingen in de tempel gaat het evangelie vandaag.

Bijzondere ontmoetingen, waarbij bijzondere dingen worden gezegd, dat zullen we zo zien.

Bijzondere ontmoetingen op het moment dat Jezus nog een baby is. Heel jong en heel oud ontmoeten elkaar in dit evangelie. En het zal blijken dat het een heilzame ontmoeting is. Het speelt zich allemaal af in de tempel, daar waar God woont. Het is daarom niet alleen een ontmoeting van jong en oud, maar ook van God en mensen, een ontmoeting van hemel en aarde.

Wat gebeurt er nu eigenlijk in deze ontmoetingen?

We horen Simeon iets ingewikkelds zeggen, over dat dit kindje Jezus heel veel weerstand en tegenspraak zal oproepen. En daarna Hanna die het heeft over de bevrijding van Jeruzalem.

Wat heeft dit te betekenen? Hoe kunnen we deze woorden verstaan?

Ik wil het zo proberen uit te leggen. We zien hier bij het opdragen van het kindje Jezus dat er twee levenslijnen worden uitgezet. Een lichte, en een donkere.

Simeon verwoordt de donkere kant die dit kindje Jezus tegemoet zal gaan. Hij zegt: Door dit kind zullen bepaalde mensen ten val komen, hij zal een teken in de wereld zijn, maar ook betwist en aangevochten worden, mensen zullen weerstand voelen bij zijn woorden en daden, er zal vijandschap in zijn leven zijn, uitlopend op het dieptepunt, het kruis van Golgotha.

En de lichte levenslijn wordt verwoord door Hanna: Zij draagt het kindje Jezus op haar armen en brengt hulde aan God en zingt van de bevrijding. Dit is de levenslijn van Jezus die vol is van licht en liefde: Hier zien we mensen die hij heeft genezen, die hij uit de doden heeft doen opstaan. Hier op deze lichte levenslijn ontmoeten we zijn barmhartigheid, zijn onuitsprekelijke liefde voor zijn vrienden. Deze

levenslijn zal uiteindelijk zijn climax vinden in de verrijzenis uit de dood. Het moment van totale bevrijding in het evangelie van Christus.

Twee levenslijnen van Jezus worden hier al ingezet. Een donkere, zware levenslijn en een lichte liefdevolle levenslijn. En die twee lijnen komen samen op Goede vrijdag en Paasmorgen.

Misschien is het ook wel de mannelijke en de vrouwelijke kant van het evangelie. Mannen die zo vaak de neiging hebben om vechtend door het leven te gaan. En vrouwen die van nature misschien meer de liefdevolle kant van het leven belichamen. Of zijn vrouwen misschien wel optimistischer dan mannen, ik weet het niet. In ieder geval is het de vrouw die een kind kan dragen in haar schoot, zo heeft een moeder al van nature een diepe band met haar kind.

Misschien ontmoeten we hier ook wel de donkere en de lichten lijnen in ons eigen leven.

Die zijn er in ons leven ook. Er zijn in ons leven ook momenten dat we door onze woorden of daden weerstand oproepen bij een medemens. Er zijn donkere momenten, van fouten die we gemaakt hebben, van momenten dat we gefaald hebben of dat we onze woede voorrang hebben gegeven boven ons gevoel van respect. En soms voelt onze donkere levenslijn ook alsof het een weg naar Golgotha is, dan voelt het alsof je een zwaar kruis te dragen hebt. Niet gemakkelijk.

En er is, naar ik hoop, die lichte lijn in ons leven. De tijden van genegenheid en liefde, de tijden dat je barmhartigheid en goedheid en kracht mocht ervaren in je leven. De lichte levenslijn van onbekommerde levensvreugde, de lichte levenslijn, wanneer alles voor de wind gaat. Die tijden zijn er ook.

En die twee levenslijnen, licht en donker, zullen op een goede dag door God ook weer samengebracht worden, misschien wel in het uur van onze dood, of op de drempel van de hemel, dan zal het Pasen zijn voor u en mij en dan God oordelen, maar wel met genade.

Maar zolang wij in dit leven zijn, zolang komt het erop aan dat wij het uithouden tussen die donkere en die lichte levenslijnen in ons bestaan. Dat wij het uithouden in de spanning tussen gemis en vreugde, in de spanning tussen geluk en verdriet, in de spanning tussen twijfel en geloof. Dat wij het uithouden tussen kruis-dragen en bevrijding.

Hoe kunnen wij hiermee omgaan in ons leven? Met de donkere en die lichte kanten van het bestaan? Wat is de weg van een kind van God, in die spanning tussen gemis en vreugde, tussen licht en donker?

Als ik goed naar de woorden van Jezus luister, dan is dit onze weg: Dat wij zo proberen te leven, dat het lichte en het liefdevolle zoveel mogelijk het laatste woord zal hebben. En dat is nu juist voor ons mensen vaak zo moeilijk. Voor velen is het juist zo verleidelijk om de donkere weg te verkiezen. Je ziet het ook op het wereldtoneel: Er worden miljarden geïnvesteerd in de meest moderne wapensystemen, maar voor de vrede is maar bitter weinig geld beschikbaar. De mens kiest zo graag voor de donkere weg. De mensheid ook: In 200 jaar hebben wij de aarde en haar bodemschatten straks volledig uitgeput en zullen onze kinderen een wereld erven die verdord is en vervuild. De mens kiest zo graag voor het duister.

Kind van God zijn is: Proberen om voor het lichte spoor te kiezen.

Dat zie je Jezus doen in zijn korte leven. Hij kiest voor het licht, als hij de zieken thuis opzoekt, als Hij zicht ontfermt over hen die rechteloos zijn en als verschoppelingen moeten leven. Hij kiest voor de lichte weg als Hij zijn leerlingen de wereld instuurt met de blijde boodschap van Gods grote liefde.

Proberen om te kiezen voor de levenslijn van het licht. Dat is de uitdaging in deze donkere dagen na Kerst.

Kies dan het leven, zegt de Tora. Hebt elkander lief, zegt het evangelie. Daar moeten we het zoeken. En niet in het donker. Maar in het licht leven.

Twee uitersten ontmoeten elkaar in de tempel: De hoogbejaarde Simeon en Hanna en het kleine kindje Jezus. Ze staan symbool voor hemel en aarde die samen komen. En de tempel staat symbool voor Gods bescherming over ons bestaan. En in die veilige koepel van Gods liefde mogen wij onze weg gaan.

Jezus gaat ons daarbij voor. En in dit evangelie zien wij al die twee levenslijnen: De weg naar Golgotha en de weg naar opstanding. En daarin schuilt ook het goede nieuws voor ons geestelijk leven: Golgotha is niet het eindpunt van de weg van Christus. Nee, Pasen, opstanding, leven in het licht van God, dat is het uiteindelijke eindpunt van ons leven.

Moge dit geloof ons kracht geven en ons op wegen van licht brengen. Wat er ook gebeurt.

AMEN